

TELEGRAFUL ROMÂN.

Nr. 71. ANUL XVI.

Telegrafala este de două ori pe săptămână: joi și duminică. — Prenumeratiunea se face în Săbiu la expeditorul foiei pe afară la c. r. poste, cu bani gați prin scrisori francate, adresate către expeditor. Prețială prenumeratiunei pentru Săbiu este pe an 7. fl. v. a. iar pe o jumătate de an 3. fl. 50. Pentru celelalte părți ale Transilvaniei și pen-

Săbiu, în 5/17 Septembrie 1868.

tru provinciile din Monarchia pe un an 8 fl. era pe o jumătate de an 4 fl. v. a. Pentru princip. și țări străine pe an 12 pe 1/2 an. 6 fl. v. a.

Inseratele se plătesc pentru întâia oră cu 7. cr. sirula, pentru a doua oră cu 5 1/2 cr. și pentru a treia repetiție cu 3 1/2 cr. v. a.

Alegeri la Congresu

în arhiepiscopescă Transilvaniei. După scrierile ce le avem deja sunt din partea clerului aleși deputați pentru congresu: P. Protopopu Ioann Hani'a în cercul I, P. Prot. Petru Badila în cercul V, P. Prot. Ioann Metianu în cercul III, Par. Prot. Ioann Ratiu în cercul VIII, P. Protosințel Nicolae Popo'a în cercul IV.

Cerculariul episcopescu ddo Caransebesiu 23 Augustu 1868 Nr. 826 emisă către toți protopresbiterii diecesei Caransebesiului în cauză alegerii deputaților la Congresul român nationalu bisericescu, conchiamatu pre 16/28 Septembrie la Metropoli'a în Săbiu.

Pre onorate Domnule Protopresbiteri! După ce prin cerculariul meu din 28 Iunie a. c. Nr. cons. 865 s'a publicat articolul de lege dietal IX din 1868; după ce mai departe prin pastorală mea din 8 Augustu a. c. Nr. 790 pre temeiul reprezentatiunii sinodului nostru arhierescu din anul 1865 s'a defipt, câți reprezentanți (tramisi) are să aleagă fiecare comuna din protopresbiteratu Pre On. D. Tale, cari reprezentanți apoi au să aleagă pre deputatulu la Congresu; după ce mai încolo prin circulariul meu din 16 Augustu 1868 Nr. 812 Vi s'a dat în cunoștință diu'a de 16/28 Septembrie 1868 că diu'a ddschiderei congresului încuviințiatu de Majestatea S'a și s'a perfipt diu'a de 1. Septembrie a. c. pentru alegerea reprezentanților, ier' diu'a de 8 Septembrie a. c. pentru alegerea deputaților congresuali; după ce în sfersitu prin epistolă mea pastorală din 23 Augustu a. c. Nr. 820 Vi s'a dat în cunoștință otarirea ce o adusu Venerabilulu nostru Consistoriu diecesanu în ședinția plenară ascultându mainainte și parerile unor'a frontasi mireni din diecesa, cu privire la alegerea reprezentanților și deputaților: acumu rămâne, că se ve împartășiescu și mesurile, ce le a statoritu Venerabilulu Consistoriu în privinția repartiției deputaților, defigerea locurilor de alegere, modalității observande la alegeri precumu și în privinția acoperirii speselor, ce vinu a se face cu deputații, în care privinție veti avé a ve tîenê strensu de următoarele dispozițiuni:

De ôrece, amesuratu §.-6 alu articolului de lege IX din 1868 vinu a se alege din diecesă Caransebesiului 20 deputați mirenesci, din care 10 au să fie aleși din graniția militară, iera ceilalți 10 din Comitatele Carasiu, Timisiu și Torontalu, și apoi alți 10 deputați preotiesci din preotimea diecesei întregi, peste totu 30 deputați; deôrece mai departe în întielesulu reprezentatiunii sinodului episcopescu suscitade, mireni din graniția au să aleagă pre cei 10 deputați ai loru în deosebi, mireni din provincialu au să aleagă pre cei 10 deputați ai loru ier' în deosebi, în urna preotimea episcopicală are să aleagă pre cei 10 deputați ai ei asemenea îndeosebi, și în fine de ôrece totu în întielesulu aceleasi reprezentatiunii sinodale cercurile de alegere au să fie cercurile bisericesci protopresbiterale: asiadara luându-se în serioasă și matura judecare atâtu determinatiunile pâna aci espuse, câtu și proporțiunea sufletelor și împregiurările locale Consistoriulu nostru diecesanu decide:

I. Ca cei 10 deputați mireni din graniția să se aleagă din cele 10 protopresbiterate aflate în teritoriulu acestei graniții și adeva:

din protopresbiteratu:

1. Mehadii cu 52,415 suflete și cu 61 de reprezentanți să se aleagă 5 deputați
2. Caransebesiului după cuprinsulu comunelor militare cu 32,791 suflete și cu 43 reprezentanți să se aleagă 3 deputați

3. Panciovei, la care se adaugă 4 comune militare din protopresbiteratu Bisericeii-albe: Bersască Gorni'a-Liubcov'a, Coronini și Sicheviti'a, și 2 comune din asemenea militare din protopresbiteratu Versietiuului: Grebenatiu și Straj'a, peste totu cu 27,211 suflete și 26 reprezentanți să se aleagă 2 deputați

sum'a 10 deputați

mirenesci militari.

II. Iera ceilalți 10 deputați mireni din maritele Comitete Carasiu, Timisiu și Torontalu să se aleagă din cele 8 protopresbiterate aflate în teritoriulu suslaudatelor Comitete și adeva din protopresbiteratu:

1. Caransebesiului pre câtu cuprinde acestea comune provinciale cu 18.390 suflete și cu 25 reprezentanți să se aleagă 1 deputat.
2. Lugosiulu cu 32,568 suflete, și cu 43 de reprezentanți, luându-se privire la inteliginția numeroasă a orasiulu Lugosiu să se aleagă 2 deputați.
3. Fagetulu cu 23,688 suflete și cu 43 reprezentanți să se aleagă 1 deputat.
4. Iebelulu cu 27,827 suflete și cu 38 reprezentanți să se aleagă 1 deputat.
5. Ciacovei cu 14,954 suflete și cu 19 reprezentanți să se aleagă 1 deputat.
6. Versietiuului cu 20,087 suflete și cu 29 reprezentanți să se aleagă 1 deputat.
7. Bisericeii-albe cu 38,253 suflete și cu 46 reprezentanți să se aleagă 1 deputat.
8. Oravitiei cu 43,088 suflete și cu 58 reprezentanți să se aleagă 2 deputați.

peste totu 10 deputați.

mireni din Comitete.

III. Ca cei din urma 10 deputați preotiesci să se aleagă din preotimea celor 10 protopresbiterate ale diecesei din fiecare protopresbiteratu câte unu deputat.

preste totu 10 deputați.

preotiesci.

Consistoriulu decide mai departe:

IV. Că locurile, unde să se facă alegerile de deputați congresuali mirenesci și preotiesci, au să fie pentru protopresbiteratu:

1. Mehadii orasielulu Mehadi'a.
2. Caransebesiului orasiulu Caransebesiu pentru milită ier' pentru provincialu satulu Prisac'a.
3. Panciovei satulu Petrovaselo.
4. Lugosiului orasiulu Lugosiu.
5. Fagetulu orasielulu Fagetu.
6. Iebelulu orasielulu Buziasiu.
7. Ciacovei satulu Petromanu.
8. Versietiuului satulu Costeiu.
9. Bisericeii-albe satulu Iam.
10. Oravitiei orasiulu Oraviti'a montana.

V. Mai încolo ce se atinge de modalitatea și procedur'a, ce are să se observeze la alegerea deputatulu să decide, că

1. Protopresbiterulu loculu că comisariu consistorialu să ingrigesca, că preotimea să aduca de timpuriu aminte reprezentanților că pre 8 Septembrie vechiu 1868 (Sânta maria mica) să se afle desu de dimiția fiecare negresitu la locul defiptu pentru alegere petrecutu și în plenipotenția lui.

2. Protopresbiterulu se slujasea sobornicesce sântă liturgi'a, și să facă rogatiunea chiamărei Duchului sântu, și să tîenă o cuventare potrivita însemnătății actului alegerii, indemnându pre reprezentanți, ca la alegere să fie fara partinire și se-si dea votulu după cea mai bună știință și cunoștința.

3. După seversirea sântei slujbe vâ pofti protopresbiterulu pre reprezentanți, ca să rămâne în biserică ier' ceilalți creștini să meargă la ale sale.

4. Protopresbiterulu după esirea creștinilor din biserică, poftesce pre reprezentanți, că să aleagă din sinulu loru 4 inși, cari sub presiedinția protopresbiterulu se formează comisiunea electorală, între care 4 membri unulu să fie anume alesu de notariu.

5. Acăsta comisiune asiedindu-se la o masă în biserică înainte de tôte vâ pofti pre fiecare tramisu a produce și arată plenipotenția și după ce comisiunea vâ cercetă plenipotențiile tuturor reprezentanților și le vâ afla adeverate și în buna rânduie declarandu pre reprezentanți de verificați, i vâ pofti, că venindu unulu câte unulu înainte comisiunei să-si dea votulu cu gur'a sêu în scrisu prin tieduli, pentru deputatulu sêu deputatii, cari vinu a se alege în Protopresbiteratu aternatoriu.

6. Protocolulu în care au să se petreacă voturile are să se facă după formulariulu aci sub ./- alaturatu.

7. După finirea actului de votisare, comisiunea adună voturile din protocolulu de votisare, le publica reprezentanților și le descopere, ca de deputatulu (deputatii) loru la Congresu s'a alesu cu multimea voturilor cutare (cutare și cutare deca suntu mai mulți deputați aleși.)

8. După acăsta comisiunea subscrie îndata plenipotenția formulata după esemplariulu aci sub ./- alaturatu, o sigiliza cu sigilulu Protopresbiteratuului, câtu și cu acelu alu bisericii, în care s'a tînutu alegerea deputaților și o da în mân'a deputaților.

9. Deputatii aleși luându cu sine plenipotenția voru avé a se infatisia negresitu la 16/28 Septembrie 1868 la Congresulu nostru bisericescu nationalu român, ce se vâ tîne la Metropoli în Săbiu.

10. Comisiunea vâ subscrie și întări cu sigilulu Protopresbiteratuului și alu bisericii protocolulu alegerii de deputatulu și-lu vâ substerné Venerabilulu Consistoriu diecesanu pre lângă relatiune scurta. Apoi

VI. În privinția alegerii deputaților preotiesci s'a statoritu, că acelea să se facă la scaunele protopopesci de care se tînu respectivii preotii, afara de preotii din comunele militare și Straj'a și Grebenatiu din Protopopiatulu Versietiuului, apoi Bersască, Coronini, Gorni'a-Liubcov'a și Sicheviti'a din Protopopiatulu Bisericeii-Albe, cari preotii voru merge pentru alegerea deputatulu loru preotiescu în Protopopiatulu Panciovei, în comun'a militară Petrovaselo. — Iera procedur'a și modalitatea, ce vine a se observă la alegerea deputaților preotiesci are să rămână totu că la alegerea deputaților mirenesci cuprinse în punctulu premergatoriu V alu acestei ordinatiuni cu deosebire numai, ca diu'a alegerii e otărîta pre 9 Septembrie cal. vechiu a. c. În sfersitu

VII. Ce se atinge de acoperirea speselor calatoriei și a diurnelor deputaților se observăza, că deciderea sumei și modulu esolvirii acestor'a vine a se pertractă la Congresulu nostru bisericescu nationalu român. Cu tôte aceste se înputrescu parinții protopresbiteri, să ingrigesca, că pentru deputatii atâtu mirenesci câtu și preotiesci ce se voru alege în protopresbiteratu loru, deca unulu sêu altulu vâ cere înainte bani să dea fiacărui'a anticipative o sumă de 80 fl. v. a. Acești bani protopresbiterii se împuternicescu ai luă împrumutu după lăsesicare aruncatura din lădile bisericiloru celoru mai avute pre lângă darea unui reversu întaritu cu propri'a loră subscriere. Acestu împrumutu se vâ întorce bisericiloru atunei, după ce congresulu nostru vâ aduce otarire definitivă și ob-

legatōre asupr'a acoperirei speselor de drumu si a diurnelor deputatilor.

VIII. Cătra acestea se mai adauge ca la intemplant, cându vre unu deputatu dupa alegere nu ar' primi séu ar' depune mandatulu, in acestu casu protopresbiterulu are se face indata aratare la Consistoriulu diecesanu spre a se luá mesuri corespondietōre pentru o noua alegere.

Dreptu aceea Pré On. D. Ta cetindu cu luare aminte conclusele mai susu arătate si facendu de tempuriu pregatirile si dispușetiunile cuviintioșe le vei pune intocm'a in lucrare cu tōta scumpatarea si grab'a, luându in socotintia ca pentru lucrarea acést'a Pré On. D. Ta vei avé a respunde numai inaintea Consistoriului nostru diecesanu, ci si inaintea Congresului nationalu român, care representéza clerulu si poporulu intregi nōstre ierarhii ortodoxe române.

Din siedint'a consistoriala ținuta in

C a r a n s e b e s i n la 23 Augustu 1868.

Episcopulu diecesanu

Ioanu Popasu m. p.

Fi-va pace fi-va resbelu ?

Intrebarea acést'a se pune de unu tempu incōce necontentitu si se respunde fără de a multamí pre cine-va cu respunsulu.

Este caracteristicu, ca si demintirile sciriloru belicōse au unu aeru, care respira unu ce infioratoriu, pentru ca nici aceste demintiri, cari voru sa sustina scirile de pace, pare ca nu au curagiulu de a contradice cu totulu resbelulu. Tōte asertiunile loru suntu atātu de conditionate, incātu se clatina pe data ce vrea cine-va a le pune in picióre.

Eata in urmatōrele descrisa situatiunea presentata :

„Zukunft“ sub rubric'a sea „La situatiune“ arata de nou starea, in care se afla relatiunile Europei si dice, ca de-si pāna acum Press'a vechia si cele-lalte organe ale regimului la tōta ocasiunea voiau sa faca lumea sa creda, ca e linisce si pace, astadi totusi chiaru „Pressele“ amendoue „P. Lloyd“ si cele-lalte, care stau in legatura cu regimulu, adnotéza, ca pacea e periclitata si cauta cu totu pretiulu sa afle nisce semne de pace. Si in adeveru Franci'a e bine inarmata, si din punctu de vedere militariu ea ține in mână resbelu si pace. Russi'a in sa nu aru vrea nici decum, cá sa erumpa vre-unu resbelu, căci nefiindu inca consolidata din launtru, si fiindu inca rociulu căliloru ferate in tōte părțile intreruptu, ea nu aru vrea nici decum, cá sa fia trasa in astfelu de eventualități, in care dupa positiunea sea trebuie sa se mestece si ea, cu deosebire in ceea ce privesce cestiunea orientala. Prin acést'a se deslusiesce mai bine, pentru ce s'au otāritu Imperatulu Alessandru ca va sa calatoréscă insusi in Germani'a sudica.

Urmare fireasca au fostu calatori'a reginei Victori'a, alu carei'a ministru de esterne nu au prea avutu folosu de odichn'a dela tiēra in Luzern. Lordulu Stanley au trebuitu sa vina la convingerea aceea, cá tractatulu de pace cu Emirulu din Buchara nu este numai unu complimentu pentru Engli'ter'a, ci ca acel'a avea sa fia in adeveru o garantie, cá sa nu treaca Russi'a peste Amu-Darja. Incātu au pututu convinge diplomatulu englesu pre Dlu de Monstier despre aceea, nu se scie, aceea in sa e batatoriu la ochi, ca indata ce au plecatu ministriulu englesu la Londra, sau pusu in lucrare conscriptiunea tuturor gardelor nationale franceze.

Totu asiá spune Zkft ca stau lucrurile si in Romani'a. Fatia cu polonii, ce se afla acolo, se ieau mesuri fōrte aspre, cu deosebire déca nu au passaportu regulatu. Diurnele mai in tōta diu'a aducu sciri, ca se transporteada preste Russi'a sume insemnate de arme, mai multe decâtu are de lipsa regimulu român. Pre ambii tiermi ai Dunarei se asiadia munitiune si proviantu; se ascépta numai ans'a spre erumperea resbelului; si in privinti'a acést'a se vede a fi chiamatu „riulu germanu“ (Renulu), cá sa deslege o asemenea cestiune. Prussi'a, reprezentantulu Germaniei intregi, pretinde in interesulu tuturor statelor germane, cá cursulu riului acestui'a mare sa fia supusu unei corectiuni. Hollandi'a in sa e pentru status quo si vrea sa-si castige pre Franci'a de protectoru.

Asiá dara cestiunea Renului este lucrulu celu dintāiu, care vrea sa-lu inceapa Prussi'a.

Pre lānga acést'a incepe si „N. Fr. Bl.“ cu pasi domoli in sa nu mai putūnu insuflatori de gri-

gia a vorbi despre „neefectulu asigurārilor de pace“, unde face confessiunea, ca e dreptu ca Austri'a vrea pace in sa nu cu ori-ce pretiu, pentru ca continua mai departe, unu statu, care-si face sistema neconditionata din maxim'a: pace cu ori ce pretiu, a abdisu in Europ'a, si a facutu vasalulu altoru potentati si sōrtea sea si a datu in mână straine. „Ce are sa re-presente Austri'a in intielesulu celu adeveratu alu intereselor populatiunei, la cestiunile pendente, póte sa aiba de urmare resbelulu si presentarea intereselor o póte face aternatoria dela decisiunea armelor.“ De aci incolo se arunca asupr'a teoriei „sānge si feru“ a lui Bismarck si se intalnesce in parerile mai departe cu acei'a cari, déca nu recunosc in Napoleonu III unu idealu de liberalismu, afla ca Bismarck barem nici principiulu sufragiului universalu nulu acceptéza. Prin urmare cá sa nu prinda sistemulu absolutisticu radacina in Europ'a sa se faca resbelu.

De o camdata in sa nu se afla nodulu carele se trebuie taiatu cu sabi'a. Diplomatiu pipaie situatiunea politica in tōte părțile. Pāna acum in sa se vede ca in principiulu politice bismarkiane nu au de ajunsu cá sa aprindia resbelulu. Renulu séu Dunarea dicu unii are sa dea ans'a la conflagratiune.

Vomu vedea déca oficerii prussieni si italieni si facu bine probele de ésamene la marginele Franciei, pentru ca asiá cetimu in tempulu din urma; Franci'a in sa rade tōte radicatorile din giurulu fortāretieloru din partea resaritiēna a imperiului seu.

Memorandulu

Romāniloru din Scaunele filiale ale Salistei si Talmaciului.

(Urmare.)

Cu mōrtea Imperatului Iosifu si schimbarea trebiloru in sa tōte sperantiile scaunelor nōstre s'au intorsu in contrariu, căci inca in 30 Decembre 1793 aterne comesulu sasescu de atunci, baronulu de Bruckenthal unu operatu alu universitātiei sasesci intitulatu: „Vorschlag zur künftigen Einrichtung der Herrschaft Seliste, welche im Grossfürstenthum Siebenbürgen von den 7 Richtern der sächsischen Nation jure nobilitari besessen wird“, pāna cându tōte lucrāriile procesuale de pāna acum si operatele directoratului fiscalu fura la Vien'a cu totulu delaturate si póte si ascunse.

Titul'a operatului lui Bruckenthal dice destulu; cuprinsulu lui e pre scurtu urmatoriulu: cumca „conscripiunea din a. 1766 nu se póte luá de bas'a regulārei scaunului Salistei, pentru ca locuitorii acestei'a nu au vrutu acolo a se recunósce de iobagii sieptelor judetie; de-si in sa acesti locuitori nu au prestatu servicii, cá iobagii nobilitari prin comitate, ci numai oficiantiloru loru, „in partem salarii, cari servitii in a. 1753 s'au delaturatu, totusi ei au platitu la 7 judetie taxe teragiale, fiindu ca in sa acesti locuitori mai departe nici odeta nu au vrutu sa scie si sa recunósca obligamentele loru din contractulu urbariale, ce s'au incheiatu in an. 1774 prin interventiunea unui comisariu gubernialu, si prin acést'a ei singurii au ruptu acestu contractu, asiá si siepte judetie se crede, a nu mai fi obligate, a se ținé si din partea loru de acelu contractu“.

„De aceea face Bruckenthal in numele universitātiei sasesci propositiunile urmatōre: „Sa se introduca in scaunulu Salistei, taxa robotale de fiacare capu; sa se incasadie taxele restante de acésta natura; muntii cari 25 se ținu de acestu dominiu („die Gebirge deren 25 zu dieser Herrschaft gehören“) si dintre cari in an. 1786 s'au datu 13 si s'au datu institutului granitieriulu militariu creatu in a. 1762, sa se predea iēra sieptelor judetie, precum si regalele crijaritului, moraritului, venatului si pescaritului etc. —; mai departe dice, ca in Saliste sa se asiedie unu foru dominialu si o curia dominiala, séu provisoriala, sub unu provisoriu, iēr' jurisdictiunea acést'a (jus dicendi) danduse dominiulu in arenda, sa se atribue a renda-si ului, iēra apelatiunea de aci sa mérga la unu inspectoru denumitu, care sa-si priméscă instructiunile lui din Sabiu; dominiulu mai intāiu sa se dea in arenda, dela care in sa oficiantii sasesci si alti servitori sasi, sa nu fia eschisi, căci acesti'a suntu avuti si facu concurentia. Organizatiunea acést'a in sa asiá sa se introduca: sa se statiuneze in scaunulu Salistei pre mai multi ani câte unu escadronu de cavaleria, si sub asistinti'a militiei, apoi se publice doi comisari guberniali in tōte co-

munele, la mandatulu pré inaltu, ordinea trebiloru nōne, sa se faca o conscriptiune de taxe etc. In sa cu intevenirea inspectorelei, provisorului si ratiotientistului sasu etc. . . in fine sa se incaseze o restantia de taxe de 100,877 fl.“

Fiindu locuitorii scaunului pre la inceputulu seculului de fatia lipsiti de totu ajutoriulu si despoiați de averi, apoi infricosiati, prin terorismele cele multe ale sasiloru si aduse in cea mai mare disordine, au trebuitu sa se uite cu uimire cum se introducea in scaunulu loru toem'a asemenea institutiuni precum le-au propusu universitatea saséscă si Bruckenthal.

Ei asceptau in sa ca déca nu au vedutu nici unu resultatu alu legaleloru si patrioticelor lucrāri ale directoratului fiscalu, de care resultatu numai comun'a romāna Resinari s'au pututu bucurá, se fia tractati barem dupa normele regulative, ce esise pre acestu tempu pentru intregulu fundu regescu; si in adeveru, guvernulu la mai multe ocasiuni iau tractatu dupa asiá numitele puncte regulative.

Sasii se vedu a se fi spariatu de rescriptulu imperatescu din a. 1786 pentru Resinari, unde dice Maj. Sea cátra sasi. „Vos a natura et constitutionibus fundi regi benignisque eiusdem incolis elargitis privilegiis multum recessisse, dum incolas pagi Resinarii variis taxis et praestationibus subjiciendos, consequenter in statum coloniealem reliquendos iudicatis; quum proinde fundi regii ea sit natura, ut incolae ejus neminem praeter principem dominum terestrem agnoscant, immo . . . deliberatum vestrum emendandum ac pagum Resinari pro libero pago regali declarandum duximus etc.“

Căci sasii pre la a. 1803 iērasii cu puterea si cu militi'a au inceputu a introduce arendi, provisorii, taxe etc. in scaunulu Salistei, provocāndu-se acum iērasi la contractulu din a. 1774, pre care Salistenii de abiá la an. 1811 l'au pututu capetá in copia inaintea ochiloru.

La jalbele cele multe in sa ale scaunului s'au otāritu prin unu decretu aulicu din an. 1803 cá sa li se dea Salisteniloru, spre aperiarea drepturiloru loru, asistentia fiscalu, iēra pāna la finirea si deciderea acestoru certe, se remana provisorialmente contractulu din a. 1774 cá o norma provisoriu, — asiá si unu altu decretu aulicu din an. 1806.

Protestulu Salisteniloru susu citatu in contr'a acestui contractu, inca nu erá cunoscutu.

Siepte judetie sasesci in sa au trecutu preste acestu contractu si au introdusu via facti ordinea asiá, precum suna operatulu lui Bruckenthal.

Arendasii provisorii, si dorobantii loru au dominatu, au jefuitu si au tractatu pre locuitori mai reu decâtu publicanii romaniloru si Vandali, si au produsu iērasi lupte cu mōrte, cá la a. 1774.

De obiá au succesu unei deputatiuni a scaunului a ajunge la persón'a Maj. Sele in Vien'a cu suplicele scaunului asupr'a acestoru tractamente, si cu rugare, ca barem de tiraniile acestoru arendasii provisorii si dorobantii sasesci, sa fia prin prea inalt'a gratia mantuiti, in urm'a cărei'a apoi in anii 1814 si 1815 s'au tramisu o comisiune investigatōria a cărei protocolu voluminōse dovedescu destulu starea cea trista a scaunului. In urm'a acestei investigatiuni — in sa numai asupr'a atinșelor tractamente — au esitu unu rescriptu Majestaticu din 25 Augustu 1827 in care se constatéza: ca la astfelu de robote nici chiaru coloni adeverati nu suntu supusi, („quod hae obligatio nec colonos urbariales tractamento obnoxiiis, citra imputationem in robotas imponi possit“) Durere in sa, ca ecésta comisiune au fostu imputernicita a cercetá numai pre atinșele asupreli speciale, iēra nu si drepturile scaunului, de aceea si decretulu prea inaltu lasa cestiunea din urma — cá si decretulu din 1806 — in suspenso, dicendu: „ut in tēra, donec incolae praetensam suam libertatem via juris penes attributam ipsis fiscalem assistentiam comprobare et legitimare quiverint, juxta eandem conventionem (contractus privatus anni 1774) tractentur . . .“ Locuitorii nostri au fostu pre de alta parte rapiti si lipsiti de documentele loru, de a-si puté cautá drepturile, căci tōte acelea se aflau — si se afle pāna in diu'a de astadi — in Archivulu din Sabiu.

Prin repetite decrete, asiá si prin celu din a. 1827 s'au demandatu sasiloru a estradá tōte documentele atingatōrie si sunatōria ale scaunului, in sa in zedaru.

Totu daodata s'au osenditu siepte judetie prin usu laudatulu decretu din a. 1827 a rebonifică ocuitorilor din Saliste sum'a licuidata, la 23,317 fl. 36 xr. pentru esactiunile ce au trecut prestre conditiunile contractului din a. 1774.

Remanendu tôte decretule si mandatele zadar-nice, s'au induratu Majestatea Sea la multele suplici si gravaminii ale Salisteniloru si la rugările directoratului fiscalu, a esmite la an. 1824 o comisiune mare si nepartinitoria spre a cercetă cu deameruntulu si conscientiosu causele aduse in jalbele scaunului, fatia cu 7 judetie. De comisari s'au denumitu baronulu Banfi, Georg si Isacu Bartok asiă numita comisiunea Banfiana, care in decursu de 3 ani de dile cu cea mai mare acuratetia si conscientia si cu cea mai sânta dreptate au cercetatut tôte drepturile Salisteniloru pre calea procedurii politice, care s'au doveditu togm'a asiă precum le-amu arelatu noi in acêsta suplica si cari s'au compusu in 11 tomuri voluminose de protocoale.

S'au ascultatu unu numeru mare de martori, si cu ajutoriulu acestei comisiuni s'au scosu cu mare greutate unele escerpte din actele Salisteniloru din archivulu sasescu.

Dupa finirea investigatiunei si-au datu comisiunea operatulu si parerea „intru acolo“: că locuitorii scaunului Salistei au fostu si suntu omeni liberi in fundulu regescu, si scaunulu loru incorporatulu la scaunulu Sabiiului că pentru referintiele loru fatia cu sasii numai decretum Andreianum si constitutio greminalis sedis Seliste din a. 1585 pôte servi de norma legala; ca prin urmare se cuvina Salisteniloru muntii, padurile si apele loru, dela cari au a platit consulu relnatu in bani; ca se cuvina loru de a-si alege antistiele comunelor si judecii scaunului; ca documentele loru sa li se dea afara din archivulu sasescu etc. etc.

De insemnatu e, ca in tóta investigatiunea acêst'a politica sasii in alegatiile loru ierasi numai si numai la contractulu urbarialu din 1774, iera nu mai multu la asiă numita donatiune dela Mathia se provocau. In urm'a acestei investigatiuni au esitu rescriptulu imperatescu din 20 Decembre an. 1837 nr. Aul. 5562 (gubern. nr. 1804 ex 1838) care in caus'a de dreptu si de libertate a intregulu scaunu, indrepta pre acêst'a pre calea legii ordinare judecatoriesci, iera asup'ra pretensiuniloru sasiloru, cuprinde urmatorea decisiune principala care suna: „ce se atinge de pretensiunea celoru 7 judetie; ca adeca, sa se reguleze scaunulu Salistei intogm'a si in intielesulu legiloru generale si a principiiloru urbariale si că sa se conceda 7-loru judetie pre calea urbariala tôte acelea beneficii, care s'aru evenit loru, că unoru legali possessionari ai acestoru bunuri, in sensulu legiloru si institutiuniloru tieriei; asemenea că si posesoriloru nobili din comitate; — in consideratiune la acea impregiurare, că locuitorii preatinsulu scaunu Saliste, cari se tiuu de omeni liberi, si spre acestu scopu, adeca spre castigarea libertatiloru lasându-se din nou contractulu din a. 1774, că norma provisoria s'au indrumatu pre calea legii judiciarie, acesti locuitori sub nici unu pretextu nu se potu privi asemenea iobagiloru adeverati, si nedisputaveri din comitate, ci se lase ei, pâna la reestrea procesulu loru judicialu in starea in care se afla; asiă dara pretensiunea amintita a 7-loru judetie afara de calea legii, nu se pôte incuvenintia si concede.

Asiă dera Majestatea Sea s'a dechiaratu ca scaunulu Salistei nu sta nici decum in vre-o reformatiune urbariala, nici chiaru fatia cu sasii 7-loru judetie si a decisu că cestiunea despre contr. urb. din 1774 precum si cestiunile possessionari dintre scaunulu Salistei si siepte judetie sa se descurce pre calea legii.

Pre lângă acêsta decisiune imperatesca pre noi nimenea nu ne-au pututu privi de urbarialisti; fără numai atunci, deca siepte judetie aru fi doveditu pre calea legii urbariale starea nôstra urb. iera ce se atinge de contractulu privatu din an. 1774, ni s'a rezervatu dreptulu că sa dovedimu ille-

galitatea acestui contractu, — carea de altmintrea din destulu e dovedita prin protestulu nostru din 1777, — pre calea legii ordinare. —

(Va urmă.)

Reuniuni in Transilvania.

(Capetu.)

Imbrottsiēza spiritulu tempului, venindu la cunosciintia necesitatii lui. Cunosce ca numai prin reuniuni prin poteri conlucratore si va asigură esistia si viatia sea, la a cărei sperare ne inbarbatēza reuniunile ramuriloru deja infintiate, ce-si urmarescu scopulu loru sublimu cu tóta seriozitatea.

Vedemu ce insufletire produse Asociatiunea pentru literatura si cultura poporului romănu despre care amu mai amintitu, in inim'a fiescēcării romănu binesimitoriu si care numai in dilele trecute si'a tinentu adunarea sea generala, despre acărei solenitate a fostu incântati chiaru si strainii. Ce folosu aduce acêsta Asociatiune progresulu si culturii nationale, scie ori si cine, care cunosce scopulu ei celu maretiv. Asemenea cu scopu filantropicu sau fostu infintiatu mai nainte Reuniunea Dómneloru din Brasiovu, care din fondulu loru intru adeveru nu neinsemnatu ajutoriu dau la infintiarea multoru scoli defetitia. Unu scopu sublimu, căci pre lângă valorea sea esterióra Reuniunea acêst'a va influentia negresitu asup'ra intregii regeneratiuni a poporului romănu. Scopulu Reuniunii gimnastice a tinerimei romăne studiöse din Brasiovu, ne da mari prospecte de a contă in venitoriu pre virtutea romana si auru fi forte de doritu, cându s'aru pune in contielegere cu reuniunea acêst'a si alte Gimnasii si scoli capitali romăne, sa se indulcēca cătu mai multi de influentia binefacătoare a gimnasticeii.

Reuniuniloru, ce va sa se infintieze in Dobr'a si in alte locuri precumu si insotiriloru legale de pre la alte institote, le uramu vietia indelungata.

Tóta atentiunea merita, insa Reuniunea Sodaliloru din Sabiiu, si cu atăta mai multu, cu cătu acestia cu puteri putine si urmarescu scopulu loru cu tóta perseverantia. Cu durere trebniă se veda inteligentia romăna cum acei pucini (meseriasi), Sodali romăni lucrându pe la meseriasi de alta nationalitate si parasi religiunea si uită multi si limb'a materna si se departă si de natiune. Clasa meseriesiloru e sufletulu societătii prin urmare si a unei natiuni. Acêst'a ni o documentēza istoria Germaniei din evulu mediu si ne o documentēza si astadi tierile si natiunile din apusulu Europei. Din motivulu acêst'a au staruitu Episcopulu si acum Archiepiscopulu rom. cath. Hainald, precumu si Episcopulu actualu din Alb'a Iulia Esc. S. Fogarasy, cu tóta seriozitatea, a iifintia Reuniuni de Sodali rom. cat. in Clusiu si Sabiiu, precumu si in alte locuri spre ajutorare imprumutata. Si totu pentru adeverulu acêst'a vedemu pre sasii din Sabiiu ca au ridicatu unu edificiu pomposu cu spese si jerife forte mari, unde să-si pótaneconturbati tinea adunările loru.

Deci cunoscendu adeverulu acêst'a si unu barbatu din Sabiiu a staruitu cu tôte puterile a aduná oile perdue prin regiuni streine si ale insoci cu aprobarea Inaltulu Gubernu la olalta sub patronatulu Escelentiei Sele Mitropolitu Andreiu Siagun'a, sub conducerea sea, care adunându in tóta septamăna mai de multe ori, prin invatiatori acomodate ocupatiunei loru, ei inimeaza la activitate, la perfectiune in meseriile loru speciale, cara prin cantări pentru care a infintiatu unu coru vocalu sub conducerea Dlui professore de cântu D. Contianuli se desvólta si simtiulu esteticu.

Cu bucuria trebue se vedemu ca sodali nostri romăni din Sabiiu a luat cu totulu alta fatia de cându s'a infintiatu reuniunea acêst'a.

Reuniunea insa cresce atātu in privintia materiala cătu si in privintia numerulu membriloru numai cam incetu, pentru ca puterile ei in privintia acêst'a suntu mici. Apelămu insa la simtiulu tuturor, căroru le zace la inima inaintarea natiunei romăne, ca se spriignēca cu tôte puterile ide'a acêst'a, staruindu de ase infintia si prin alte orasie asemenea, că ea cătu mai curendu sa-si pótă implini scopulu, ajungendu la o stare, din care se pótă es barbati pentru industri'a de care duce lipsa tiera nôstra. Apelămu in fine la simtiulu patriotici si crestinescu alu Preotiloru ori cărei inteligenti de prin comune, ca se traga atentiunea poporului romănu la inpregurările tempului presentu. Sa arete poporulu ca deca vrea se mai esiste pre fatia pamentulu că natiune sa ie alte mesuri.

Pamentulu celu putnu sa nulu im parta in o suta de particele la toti copiii seu selu vendia, ce urmēza mai totu deuna dupa inpartire, căci capatându o astfelu de particea unulu din copii mai prapaditoriu nu scie ce se faca cu o astfelu de putnetate si o vinde la Jidovu seu la alti sarlatani de prin comune. A venitu tempulu. Drumulu de feru s'a pusu deja in lucrare. Si pre elu va induna pôte in tiera multime de venetie, cari voru plati pamentulu forte bine, pentru oa Transilvania e o tiera frumoza si pamentulu ei e roditoriusi nare omulu lipsa se care gunoiulu cu spatele in verfulu dealulu. Pentru aceea se aiba grija tieranulu sa nu se orbēca de splendorea banitoru, căci vendiendusi pamentulu si vinde totu; si vinde libertatea si independenti'a sea, si se vinde chiaru si pre sine facenduse servitoriu si lucratoriu streinulu, care la sedusu cu bani la instreinare mosiei stramosiesci.

Acêst'a va fi resolutatu procedurii atinse dar nedorite tieraniloru nostri. Si deca nu se va indrepta va perf.

Deci, e o datorintia forte urginta a preotiloru si a inteligentiei romăne de prin comune, ca vendiendu pericolulu inaintea usiei se lapade passivitatea si indiferentismulu, se deschida poporulu ochii, că se veda si elu precipitarea, se puna umeru la umeru, sa se insotiasca si se faca reuniuni pentru consumu, pentru lucrarea pamentulu intr'unu modu mai rationalu, si alt. imitandu pre conlucatori nostri de alte nationalitati. Despre modulu ca cum sa se formeze astfelu de reuniuni vomu vorbi mai pre largu cu alte ocaziuni. Deocamdata insa considerandu inteleginti'a nôstra cele premise va avea a trage atentiunea poporulu la folosulu unei clase mijlocie a meseriesiloru, pentruca numai acestia ei pôte scuti se nusi inpartiesca mosia, ci pre doi trei copii, care n'aru capatá pementu sai lase se invetie oresi care clase capitale seu reale si apoi sai dee la meserii, pentru că de aci cu incetulu totusi catu de tardiu se capate natiunea o classa mijlocia, prin acêst'a putere si prin putere viatia.

N. Prosteanu.

Sabiiu in 2 Septembre. Directiunea gimnasiulu reg. ung. de statu de aici ne recerca pentru urmatorea rectificare a opiniunei publice:

„In urm'a reorganizatiunei gimnasiulu de statu de aici s'au respanditu in jornale faim'a, cumca acestu institutu s'aru magiarisa cu totulu. Acêst'a naturalmente au sternitu ingrigire in deosebi la parinti aceloru tineri, cari vinu a cercetă in anulu scol. viitoriu clasele mai inalte.

Spre liniscirea publiculu se afirma aici cumca acêsta reorganizatiune nici intr'unu chipu sa nu se identifice cu planuri de magiarisare. Din contra se va corespunde dorintiei indigitate din multe parti, ca de aci inainte sa se dea ocaziune si tineriloru ne germani, de a-si esprimă cunoscintiele loru in limb'a sea.

Din acestea drepte pretensiuni urmēza consecinti'a naturala, ca si profesurile se voru restaura conformu acelor'a, si pre lângă cerintiele scientifiche se va consideră dupa putintia cunoscintia tu streliloru limbiale patriei. Numai in epoc'a absolutistica a sistemii lui Bach si Thun eră cugetaveru că sa se prefaca institutul cestiuatulu in anulu 1854 in unu institutu esclussivu germanu, fără respectu la nationalitati, si că fii magiari si romăni de atunci de odata se invetie, limb'a germana si se respunda in aceea. Astadi, cându poporele voru a fi guvernate constitutivulu, nu mai pôte fi vorba de preferinti'a vre-unei surori „nationalitati.“

Varietati.

** Dupa scirile cele mai noue Maiestatile LL. se astēpta pre 29-I, c. in Lemberg. Aici, in Craiova si in tôte partile se facu pregatiri pentru o primire cătu se pôte de solemnă.

** Universitatea nat. din fundulu reg. s'a deschisu alalta eri.

** „Calendariu pre anulu de obsce dela Christosu 1869“ a aparutu in tipografi'a archidiecezana. Acêsta carte este mai unica carea este accesibila si pentru celu din urma tieranu, carele au invetiatu in scol'a satulu seu; va se dica ea este deschisa si pentru aceia din generatiunile mai be-trâne, căroru le suntu cunoscute numai literelo vechi bisericesci, pentru ca din respectu cătra multimea acestora calindariulu se tiparescu cu litere bisericesci numite chirilice. Calindariulu, mai singur'a

carte dara, carea sta in relatiuni de aproape cu multimea poporului nostru; pentru anulu susu insemnatu, a mai dobanditu unele imbunatatiri, de cari in an. trecut era lipsitu. Asiá vedemu in trensulu unu siematismu mai completu cá celu din anul trecut despre ierarchia nostra, cu explicatiuni istorice despre Scaunulu Metropolitanu si a Episcopieloru sufragane. Asemenea se afla institutele de instructiune: incependu de dinsusu dela institutul teologico-pedagogicu pana in josu la scolele capitate. Aici vedemu cu parere de reu ca scol'a centrala din Satulungu e omisa, ceea ce ni o putem explica numai asiá, ca Directiunea respectiva nu a cautatu a asterne la tempulu seu unu conspectu despre personalulu de acolo.

Afara de aceste, pre langa scar'a tacselor de timbru, aflamu date instructive despre comunicatiune a postala, carea, pre cinci pagine explica tote cele de lipsa de observatu la tramitarea prin post'a de scrisori si prin post'a de pachete. Mai departe aflamu urmarea din anul trecut a celor „dice porunci a le agromului“ cu o scurta repetitiune a celor scrise in anul trecut. In fine poesii si anecdote si alte materii obicinuite in unu calindariu.

Credemu ca facendu acesta scurta espositiune de materiile ce se afla in Calendariu amu facutu unu serviciu publiculu preste totu, atragendu a-tentiunna asup'a acestei carti populare, carea si pentru pretulu ei de 22 xr. legata si 20 xr. ne legata o pote ave ori cine, chiar si celu mai seracu.

**** Comitetul Asociatiunei a tienutu eri siedintia lunaria sub presiedintia Esc. Sele dlui v. presiedinte la tabl'a septemviralu din Pest'a, Lad. Popu.** Obiectele desbateri s'au inceputu, dupa o scurta alocutiune a presiedintelui cãtra membri comitetului, cu cetirea protocolulu adunãrei generale, tienute in urma la Gherl'a. Conclusele facute de adunare comitetulu le va pune in lucrare. Intre alte desbateri de interesu a le siedintiei din cestiune insemnamu participarea Asociatiunei la banca de ascuratiune cu 20 actii, escrierea de stipendii, alegerea unoru comisiuni si adeca, un'a de a castiga date pentru infiintarea unei tipografii a Asociatiunei, alta pentru proiectulu de a se infiintã reniuni filiale si dispositiunea facuta cá biblioteca Asociatiunei sa se deschida membriloru si nemembriloru aflatori in Sabiu cu locuinta pre langa garantia. Spre incungurarea confusiti'a uniloru si pote si a instrainãrei cartiloru de biblioteca, bibliotecariulu va ave sa asterna comitetulu si apoi adunãrei generali unu proiectu dupa carele sa se pãta regula bine estradarea si reprimirea cartiloru in biblioteca. In fine asterne dlu cons. Elia Macelariu doue obligatiuni de câte 100 fl. daruite Asociatiunei de dlu Gavr. Vajd'a casieriu reg. in urm'a cãrei cestu din urma devine membru fundatoru. Alta cestiune a mai fostu pentru positiunea membriloru comit. suplenti, in siedintie, pentruca li se disputã dreptulu de a ave votu cându voru fi 6 membri ordinari in siedintia.

Acesta s'a deslegatu asiá ca pana la implinirea numerulu de 12 cu cei ordinari cu totu se aiba si suplentii locu si votu in comitetu.

**** Multiamita publica.** Cu finea anulu scolasticu subscrisulu i-si tiene de o detorintia sãnta si placuta a aduce cea mai profunda multiamita st. domni contributori la balulu ce s'a tãntu in comun'a Cãmpeni in 4 Fauru 1868 spre ajutorarea subscrisulu in cariera studieloru. Venitulu curatu a acestui balu a fostu 74 fl. v. a., cari mi s'au imanatu dela urmatorii stimati dd. colectanti: dela st. domnu Teofilu Gerasimu negutiatoriu cá colectante in Cãmpeni, Rosi'a, Bistr'a si in parte Abrudu 45 fl. v. a. dela st. d. Rubinu Patiti'a vice-notariu comit cá colectante in Abrudu 20 fl. v. a. dela st. d. Ioann Gerasimu vice-fiscalu, cá colectante in Semartinu 9 fl. v. a. Cãmpeni 30 Augustu 1868. **Juliu Hocmanu.**

* In diet'a din Salzburg s'au primitu propunerea privitoare la dreptulu de alegere alu femeiloru; propunerea acest'a privesce intr'acolo, cá persoanele acelea de sessulu femeiescu, care suntu casatorite sa-si escrete dreptulu de alegere prin barbatiu loru, celelalte insa prin unu plenipotentiatu.

**** Tergulu Sabiului de tãmnã.** Cu tote ca se era publicatu mai inainte netienerea tergulu de vite cornute, a fostu acestu tergu cercetat bine, atãtu de venditori cãtu si de cumperatori. Ce-va preste 3000 de capete de vite cornute s'au vendutu si la vre-o 800 cai. Venditorii de vite

cornute au fostu in privintia preturiloru fãrte favoriti, pentruca boi buni mai cu sãma de taiatu s'au vendutu cu 200 fl.—300 si 400 fl. v. a.; calitate mai de rendu dela 200 fl. in josu pana la 80 fl. v. a. Cai nu au avutu tocm'a cautarea din primaver'a trecuta, cu tote ca pretulu a trecut prin variatiuni dela (10 si 20 fl. pentru marciãge) 100 in susu la 350, 450, pana la 500 fi:

Oile vendute nu au ajunsu numerulu la 4000, parechi'a a variatu in pretiu dela 7 pana la 12 fl.

Porci au fostu putini si scumpi.

Tergulu liberu a fostu fãrte cercetat si pote vendiarea cea buna in articulu de mai susu a mijlocitu si cumperãtoarea de articulu merunti si adeca produse de ale meseriasiloru si articulu de negotiu, adusi prin comerciu din dapartare. Din produsele crude insemnamu peile de bou dela 26 pãna la 34 fl.; de vaca dela 18 pana la 22 si 26 fl.; sut'a de pei de miel cam 100 — 120 fl.; pei de berbec parechia cam 3 fl. — Lãna pentru pãnura 45 fl. maj'a si pentru mitiari 35 fl. maj'a. — Unsãrea a variatu intre 28 si 30 fl. maj'a; slanin'a 34 — 37 maj'a; sãu topitu 34 fl.; prospetu 22 fl.; uscatu 26 fl. maj'a; Sapunu uscatu 26 fl. si lumini de seu 37 fl. maj'a. Brãndi'a ardelãna cu 24 fl. maj'a;

Celelalte mãrfuri inca au fostu in proportiune bine cautate.

Nr. 15,889—1868.

Publicare de concursu.

Dupa care se escrie prin acest'a concursu pentru ocuparea celoru siese posturi de profesori ordinari devenite vacante la Gimnasiulu reg. de statu din Sabiu, si anume: pentu studiile „philologia clasica“, geografia, istoria generala, istoria naturale si sciintiele naturale, cu propunere schimbata in limb'a magiara si germana, — pre langa unu salariu anuale de 945 fl. si prospectulu la unu adausu de câte 105 fl. dupa câte unu serviciu de 10 ani. —

Se provãca prin acest'a voitãrii de a concurge, — cá sa tramita celu multu pana in 25 Septembrie a. c. cererile loru concursuale adresande cãtra Guvernulu reg. transilvanu, alaturendu langa ele, testimoniulu baptismale, celu despre absolvirea studieloru si depunerea esamenulu de profesura din specialitatea respectiva, — si despre aplicarea loru avuta pãna acum, — documentãndu-se totu deodata si aceea, cumca au desteritate receruta in limb'a magiara, germana si incãtu-va in cea romãna, — in casu cându au vre o aplicatiune pre calea chefiloru loru concurenti, iera la din contra deadreptulu directiunei gimnasiulu reg. de statu din Sabiu.

Din siedintia Guvernulu reg. alu marelui principatu Transilvania tãntu in 28 Augustu 1868 la Clusiu. —

10—2 Concursu

Pentru ocuparea statiunei vacante de invetiatoriu la scol'a popularã gr. or. romãna din comunitatea Siemlaculu-mare, ce este ingremiata maritulu Comitatu alu Timisiului si Protopresbiteratulu gr. or. romãnu alu Versietiuului se escrie prin acest'a concursu.

Cu acesta statiune suntu impreunate armãtoarele emolumente anuale:

a) in bani gat'a: 63 fl. v. a.

b) in naturalii: 18 meti de grãu, 18 meti de cucoruzu, 100 punti de lãrdu, 40 punti de sare, 12 punti de lumini, 4 orgii de lemne, 4 jugere de livada, 1/2 jugeru de aratura si cuartiru liberu, langa care se afla si o grãdina.

Doritorii de a ocupa acestu postu invetiatorescu voru ave a indiestrã petitionile loru concursuale — timbrate dupa cuviintia — cu estrasu de borezu, cu atestatu despre absolvirea cu sporu buna a cursulu pedagogicu in institutul preparandialu din Aradu, apoi despre serviciulu de pana acum si purtãrea loru morale si politica si astfelu indiestrate le voru substerne Venerabilulu Consistoriu alu Caransebesiulu pana in 26 Sept. a. c. calend. vechiu.

Caransebesiu 8 Augustu 1868.

Consistoriulu diecesei Caransebesiulu.

18—3 Concursu.

Pentru stipendiile preliminate pre an. scol. 1868/9, din partea adunãrei gen. a Asoc. tranne,

tãntu la Gherl'a in 25 si 26 Augustu c. n. a. c. se publica prin acest'a concursu, cu terminulu pana in 1 Octobru cal. nou a. c. si anume:

1) Pentru 2 stipendii de câte 100 fl. v. a. destinate pentru ascultatori de drepturi la Universitãti ori Academii afara de patria;

2) pentru unu stipendiu de 80 fl. v. a. pentru unu ascultatoriu de drepturi la vre-o Academia in patria;

3) pentru 2 stipendii de câte 300 fl. v. a. pentru ascultatorii de filosofia si profesori de gimnasia.

4) pentru unu stipendiu de 330 fl. v. a. destinate pentru unu lineru romãnu, carele se va consacra studiulu agronomicu spre a fi apoi aplicatu cá profesor de preparandia.

Si in urma,

5) pentru 2 stipendii, de câte 50 fl. v. a. destinate pentru gimnasisti.

Aspiratorii la susu-numitele stipendii, voru ave pãna la terminulu mai susu indigitatu, a-si tramite la Comit. Asoc. concursule loru provãdute: a) cu atestatu de botezu, b) cu testimoniele scolastice despre progresulu in studii, si in urma, c) cu testimonii demne de credintia despre lipsirea mijlocelor necesarie la continuarea studieloru.*)

Dela Comitetul Asoc. tranne romãne.

Sabiu in 8 Septembrie c. n. 1868.

19—3 Concursu.

Pentru unu ajutoriu de 50 fl. v. a. preliminaru din partea adunãrei gen. a Asoc. tranne tãntu la Gherl'a in 25 si 26 Augustu c. n. a. c. pentru unu sodalu, carele voiesce a se face maestrul, se publica prin acest'a concursu, cu terminulu pana in 1 Octobru cal. nou a. c.

Concurentii la acestu ajutoriu, pana la terminulu mai susu indigitatu, au de a-si esterne la Comit. Asoc. concursule loru, provãdute: a) cu carte de botezu, b) cu testimonii despre invetiarea resp. meserii, din care sa se cunoasca invederatu, deca concurentele aru fi in stare a-si purtã de sine meseria sea, prin urmare, a se face maestrul, c) in urma adevãritia despre purtãrea morala.*)

Dela Comitetul Asoc. tranne.

Sabiu 8 Septembrie c. n. 1868.

19—3 Concursu.

Pentru doue ajutorie de câte 25 fl. v. a. preliminate din partea adunãrei gen. a Asoc. tranne tãntu la Gherl'a in 25, 26 Augustu c. n. a. c. pentru doi invetiãtori de meseria, se publica prin acest'a Concursu, cu terminulu pan in 1-a Octobru cal. nou a. c.

Respectivii competitori au de a-si asterne la Comit. Asoc. Concursule loru, provãdute: a) cu testimoniu de botezu, b) cu testimonii demne de credintia despre purtãrea loru, cum si despre diligentia si desteritatea, dovedite in specialitatea de meseria, spre acãrei invetiãre s'au conservatu.*)

Dela Comitetul Asoc. tranne.

Sabiu in 8 Sept. c. n. 1868.

19—2 Concursu.

La scol'a capitale-normale gr. or. dela biserica vechia din Satulungu a devenitu vacante unu postu invetiãtorescu cu salariu anuale de 180 fl. v. a.

Doritorii de a ocupa numitulu postu, sa-si trimitia timbrate si francate pana in 20. Septembrie. st. v. a. c. la subscrisulu: atestãtele loru ca suntu romãni de legea gr. or., testimoniele loru scolastice ca au absolvatu gimnasiulu micu si cursulu teologicu seu pedagogicu si documente autentice despre purtãrea loru morale si politica.

Brasiovu 30. Augustu 1868.

Iosifu Barãcu

Protopopu si Inspectoru districtualu de scole alu Brasiovulu.

*) Cele-lalte diuarie romãne, inca suntu rugate a reproduce in colãnele sele acestu concursu.

Burs'a de Vienn'a.

Din 4/16 Septembrie 1868.

Metalicele 5%	56 70	Act. de creditu	204 20
Imprumut. nat. 5%	60 80	Argintulu	113 50
Actiile de banca	702	Galbinulu	5 53